

NTP-NEER-19-0004

VIRÁG MELLÉ, EGYENLŐ ESÉLY!

Nők, mi vagyunk azok, akik megváltoztathatják a világot. Olyanok, akikről elmondható, felelősséget vállaltak az új öntudat megszületéséért. Kétszáz évvel ezelőtt kezdődött az a küzdelem, amely a nők társadalmi szerepét akarta megváltoztatni. Vagyis lerombolni az előítéletet és nem tűrni a korlátozást.

Nőiesség, A szélsőségeket kerülve ne feledkezz meg arról, hogy nő vagy. A sikerre törekvés ellenére a megjelenéseddel vállald fel a nőiességed – ennek megnyilvánulása természetesen mindenkinél eltérő.

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

VIRÁG MELLÉ, EGYENLŐ ESÉLY!

„Támogatni kell a nemek egyenlő esélyű részvételének biztosítását célzó, speciális tehetséggondozó programokat különös tekintettel azon tehetség- és tudományterületeken, ahol hagyományosan a lányok, nők részvétele alulreprezentált.”

A sztereotípiák igen erős hatást gyakorolnak a nőkre pályaválasztásuk során. A nők hajlamosak a férfi és női munkák megkülönböztetése alapján választani foglalkozást, ami jobban kötődik a hagyományos érdeklődések és törekvések világához.

A PEDIFLÓR NONPROFIT KFT. a Nemzeti Tehetségprogram támogatásával (NTP-NEER-19-0004) olyan programsorozatot valósított meg, mely biztosítja a nemek egyenlő esélyű részvételét azon tehetség- és tudományterületeken, ahol hagyományosan a lányok, nők részvétele alulreprezentált. Így a természettudományok, műszaki tudományok, technológia területén. Célcsoportunk tagjai vásárosnaményi középiskolás, gimnazista lányok, (16-19 éves korú lányok), akik pályaválasztás, továbbtanulás előtt állnak. **SZEMLELETFORMÁLÁSUNK** fő célja a dolgok lényegének megértetése és a közös cél iránti elkötelezettség kialakítása. Rövid távú eredményeink: önbizalom erősödés, magabiztosabbá válás, konkrét pályorientációk, a munkaerőpiacra jutás eszközeivel való gazdagodás.

A pozitív példaképek proaktív népszerűsítése médián keresztül elnevezésű feladatunk során a bevont lányok mindegyike kiválasztott magának egy olyan női, pozitív példaképet, akire felnéz, akinek a karrierje, életpályája meghatározó számára. A lányok írtak egy-egy cikket erről és ezeket most be is mutatjuk.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

VIRÁG MELLÉ, EGYENLŐ ESÉLY!

Újságcikkek

Az én példaképem, az első női orvos, Hugonnai Vilma

Hugonnai Vilma az én példaképem, aki az első magyar orvosnő. Hogy miért is őt választottam? Mert én is orvos szeretnék lenni, és úgy gondolom fontos ismernünk azt a személyt, aki nőként először képviselte ezt a szakmát hazánkban. Fontos lépés volt az ő szakmai pályafutása a női orvosok világában, hiszen példaképként szolgált a korabeli nőknek is. Szülésznő és általános orvos lett, aki nagy karriert futott be. 1869-ben értesült arról, hogy a Zürichi Egyetemre nők is beiratkozhatnak, viszont ehhez férje beleegyezése is kellett. Ezt megkapta, de anyagi támogatást nem, ezért nagyon nehéz körülmények között élt. 1872-től lett az egyetem hallgatója, 1879. február 3-án védte meg disszertációját, és orvosná avatták. Az egyetem sebészeti klinikáján dolgozott, majd egy alapítványi kórházban töltött egy évet. 1880 februárjában tért haza. Diplomájának elismertetése rendkívüli akadályokba ütközött: 1881. március 31-én letette a hazai egyetemi tanulmányokhoz feltétlenül szükséges érettségi vizsgát. 1882 májusában kérte orvosi oklevelének elismertetését. Kérelmét a pesti orvostanári kar támogatta, de Trefort Ágoston vallás- és közoktatási miniszter – az érvényes törvényekre hivatkozva – elutasította a nosztrifikálást. Ekkor letette a Szülésznői vizsgát, és szülésznőként működött. Szilassyval kötött házassága végleg felbomlott, és betegek sokaságát kezelte, hogy ebből tartsa fenn családját. Ebben az időben írta „A nők munkaköre” című tanulmányát. A nők számára is kedvező iskolareform mellett foglalt állást. Minden olyan szervezkedésben részt vett, amely a nők egyenjogúsítását tűzte ki céljául. 1895-ben királyi rendelet tette lehetővé, hogy itthon is egyetemi tanulmányokat folytathassanak nők is. 1896. február 10-én újból kérte az uralkodótól zürichi oklevelének elismertetését, ami 1897. május 14-én történt meg, amikor is Budapesten orvosdoktorrá avatták. Ezután már hivatalosan is végezhetett magángyakorlatot, elsősorban női és szegény betegekkel foglalkozott. Tiszteletreméltó a kitarása és a szakmai karrierje számomra.

Az én példaképem Márka Zsuzsa!

Akire én felnézek, és aki példakép számomra, az Márka Zsuzsa, kísérleti fizikus (aki egy nyíregyházi gimnázium tanulója volt), aki csapatával bizonyította Einstein 100 évvel ezelőtti, az általános relativitáselmélet következményeként valószínűsíthető, úgynevezett gravitációs hullámok létezésének valóságát. A kutató női példakép azért lehet számunkra, nőknek, mert a világban is egyedülálló tudományos felismerésben vett részt, s bizonyított olyan elméletet, amelyet addig másoknak még nem sikerült, emellett 4 gyermek boldog édesanyja, s teljes családi és szakmai összhangban él párjával, aki asztrofizikusként tevékenykedik. Az Egyesült Államokban élnek, a New York-i Columbia Egyetem asztrofizika intézetének kutatóiként dolgoznak.

Márka Zsuzsa vegyészként végzett a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetemen, de doktoriját már fizikából szerezte Amerikában. A váltás nem állt tőle annyira távol, mert mindig is a fizikai kémia érdekelte, s újabb tanulmányaihoz erős vegyész alapokat szerzett Magyarországon. 1993 óta él az USA-ban, ide tudományos fokozat megszerzése érdekében érkezett párjával ösztöndíjasként, s a kutatási lehetőségek tartották kint őket. Munkáját leginkább úgy jellemzi, hogy a legfontosabb, amire szüksége van egy kutatónak, az a kitartás. Sokszor nem is érzékelte, mennyire eltelt az idő a laborban, ahol dolgozott, s már az éjféli közeledett, mire hazament a munkából. A másik fontos dolog, a problémamegoldás. Nem baj, ha egy elgondolás nem működik azonnal, csak az ember a megoldáson dolgozzon tovább. Ha egy lépést sikerül megtenni a működő projekt érdekében, már nem hiábavaló az aznapi munka számára, még ha nem is jut azonnali teljes megoldásra. Manapság az emberek kitartása nem túl hosszútávú, azt hiszem, példát vehetünk ilyen tekintetben is a kutatónőtől.

Négy gyermek anyjaként a tudományos munka és a családi élet összeegyeztetésének terheiből sokat tapasztalt, de még olyan nehézséget is megoldottak párjával, mint külön, távoli városban dolgozni, egy másik földrészen. Nagyon fontosnak tartja Márka Zsuzsa azt, hogy hirdesse a fiatal lányok, nők körében, hogy a tudományos pálya, karrier, és a családi élet, a gyermekvállalás nem zárja ki egymást. Bátorítja a lányokat, nőket, hogy nyugodtan válasszanak tudományos pályákat és merjenek hinni magukban! Számomra ő követendő példakép!

VIRÁG MELLÉ, EGYENLŐ ESÉLY!

AZ ÉN PÉLDAKÉPEM.....

Egy diák életében éppen olyan sokszor felbukkan az a kérdés, hogy ki a példaképe, mint például az, hogy mi a kedvenc tantárgyad, mi leszel, ha nagy leszel, hová mész továbbtanulni, stb. Példaképre mindenkinek szüksége van! Az én gyerekkori álmom, hogy állatorvos legyek, és természetesen nagyon érdekel minden, amit a szakmáról tudni kell, rengeteg kérdésem volt és van is, így választottam egy szakmabeli példaképet is, hogy megerősítsen elhatározásomban, és segítsen néhány kérdésben. Már korábban felvettem a kapcsolatot egy budapesti állatorvossal, Dr. Menyhért Zsuzsannával, aki rendkívül segítőkészen válaszolt arra a rengeteg kérdésre és hosszú e-mailre, amit küldtem neki. Már a levelének kezdete is egy megerősítés volt: Gratulálok, nagyon szép hivatás iránt érdeklődik :) Bemutatta nekem, hogy általános orvoscépzés után beállítottágtól, munkalehetőségtől függően milyen irányokban lehet tovább képezni magunkat és elhelyezkedni. Rengeteg lehetőség van. Bár általában az emberek úgy vélik, hogy ez a munka "nem nőknek való", egy nő is képes állatorvosként nagyon is jól helytállni! Erre tökéletes példa Dr. Menyhért Zsuzsanna! Szóba hoztam ezt a véleményt, amit már én is sokszor hallottam, és reméltem, hogy megcáfolja ezt a tévhitet. Így is történt. Véleménye szerint ez a munka a "lehetőségekben, sokféleségben teljesen egyedülálló, az élet során, a lehetőségekhez, körülményekhez alkalmazkodva többször is van mód szakmán belül változtatni." És ami számomra is meglepő információ volt, hogy kb. 2000 óta, az a tendencia, hogy a hallgatók 85%-a nő. A szakmabeli példaképe nem csak azt bizonyította be és bizonyítja be napról napra, hogy nőként is nagyszerűen, igazi elhivatottsággal végzi azt a munkát, ami elvileg "nem nőknek való", hanem hogy mindemellett anyaként is tökéletesen megállja a helyét! Vállalkozásba kezdett, hogy idejét úgy oszthassa be, hogy gyermekeivel a lehető legtöbb időt töltsse! Én is ezek szerint az elvek, értékrendek szerint szeretnék élni és dolgozni a jövőben! Olyan munkát választani, amit örömmel csinállok, szívvel-lélekkel, hiszen akkor minden, így a munka is sokkal eredményesebb! Igyekszem mindig olyan kitarítóan látni magam előtt a célt, mint Ő, és nem feladni! Remélem sikerül elérni az álmaimat, és egyszer én is példakép lehetek valaki számára!

Női példaképe

Kiskorában mindenkinek az anyukája a példaképe. Nekem ez évekkel később sem változott. Szerintem az anyák a legerősebb emberek. Onnantól kezdve, hogy hónapokig hordoz a hasában, túrva a fájdalmakat, és a kellemetlen dolgokat. Az órákig tartó fájdalmak ameddig meg nem születünk. Az, hogy a munka és háztartás mellett ekkora felelősséget vállalnak magukra. Egy ember életét. Sokszor elgondolkozom, hogy miért? Ha kell végkimerültségig hajtanak, hogy mi megkapjuk amit szeretnénk. A kedvencünket főzik meg nekünk elsősorban. Nem elég, hogy az egész házat tisztán tartják, a mi szobánkat, ami a mi dolgunk lenne azt is megcsinálják nekünk kérés nélkül. Hajnalban értünk jönnek a buliba. Segítenek a tanulásban. A fél életük arról szól, hogy nekünk, a gyerekeinknek segítenek mindenben. Még akkor is, ha ezt semmibe vesszük. Akkor is ha ezt nem becsüljük meg, mert annyira természetesnek hat. Az hogy amit tudnak megadnak nekünk, kimosnak, kitakarítanak utánunk főznek ránk, pedig nem, nem az. Ugyanis sok gyereknek ez nem adatik meg. Majd ha anya már idős lesz, és nem fog tudni gondoskodni magáról, akkor én gondját viselem. Megmutatom neki, hogy a sok visszabeszélés és veszekedés, az mikor nem hallgattam rá csak mentem a fejem után már rég eltűnt. Mindennek ellenére remélem tudja, hogy hálás vagyok neki, és köszönök mindent és szeretem! Az én anyukám ráadásul mérnök, akinek nagyon komoly kihívást jelentett mindig is, hogy a férfiak között helyt álljon és elfogadják, elismerjék a magas színvonalú szakmai munkáját, így első kézből tapasztalhattam meg, hogy tényleg még ma is vannak olyan szakmák, szakterületek, ahol elnyomják a női szakértelmet. De úgy gondolom, hogy igenis küzdenünk kell, nekünk nőknek, hiszen mi is érünk annyit mint a férfiak!

„Hétköznapi dolgokat tett nem hétköznapi szeretettel.”

Úgy gondolom, minden embernek szüksége van egy példaképre, valakire, akire felnézhet, akinek a szavai, cselekedetei erőt adhatnak neki. Valamilyen szinten szerintem a legtöbb ember számára a szülei az elsődleges példaképek, azonban kell, hogy legyen egy ismert ember is, legalábbis én így látom.

VIRÁG MELLÉ, EGYENLŐ ESÉLY!

Nagyon hosszú fogalmazást tudnék írni az édesanyámról, hiszen igencsak felnézek rá, most viszont mégsem őt fogom említeni, hiszen őt nem ismerik olyan sokan, mint Kalkuttai Szent Teréz Anyát. Jó néhány évvel ezelőtt vettem bele magam a kutatásba, példaképkeresésbe. Rengeteget olvastam Teréz anyáról, az életéről, gondolatairól, meglátásairól.

Nehéz pár mondatban összefoglalni mindazt, amit ő tett, mégis megpróbálom. Az albán nemzetiségű Teréz anyja 1910. augusztus 27-én született Agnes Gonxha Bojaxhiu néven Üszküb városában (ma Szkopje, a Macedón Köztársaság fővárosa). Az édesanyja jelentős szerepet töltött be az egyházközség életében, a jótékony cselekedetek asszonyának nevezték, mivel a nála szegényebbek megsegítését mindig kötelességének tartotta. Szerzetesi fogadalmat 1931. május 25-én tett. A Teréz nevet az 1925-ben szentté avatott Lisieux-i Kis Szent Teréz iránt érzett tiszteletből választotta. Döntését így indokolta: „Ha keresztényi életet él az ember, akkor az biztosítja hitének növekedését. Sok szent járt előttünk, hogy vezessen minket. De én azokat szeretem, akik egyszerűek, mint Lisieux-i Szent Teréz, Jézus kis virága. Őt választottam névadómnak, mert hétköznapi dolgokat tett nem hétköznapi szeretettel.”

Ez az egyik kedvenc gondolatom tőle. „Hétköznapi dolgokat tett, nem hétköznapi szeretettel.” Úgy gondolom, ez a mondat tökéletesen illik az ő életére is, hiszen mindig az egyszerűsége törekedett. Soha nem az vezérelte, hogy meg akarja váltani a világot. Kis dolgokat vitt véghez, de hatalmas szeretettel, s tudta jól, hogy a világot nem tudja, és nem is kell megváltoztatnia, elég, ha a körülötte élő, vele találkozó embereknek okoz egy-egy boldog pillanatot, mert ezek a másodpercek a másik ember számára talán mégis megváltoztatják a világot, vagy legalább egy csöppnyi jószágot csempésznek bele.

Engedélyt kért előljáróitól, hogy egyedül élhessen a zárdán kívül, és a kalkuttai nyomornegyedben dolgozhasson. Új szerzetestársulatot alapított, a Szeretet Misszionáriusait, amely Kalkuttában alakult meg, és innen terjedt el egész Indiában, majd világszerte. A Szeretet Misszionáriusai 1965 februárjában pápai jogú társasággá lett. Hítvallásuk szerint: „Mindenekelőtt szerzetesnővérek vagyunk, és nem szociális segítők, tanárok, ápolónők vagy orvosok. A különbség köztünk és a szociális gondozók között az, hogy ők valamit cselekszenek, mi pedig Valakinek. Jézust szolgáljuk a szegényekben. Minden, amit csinálunk, Jézusért van. Életünknek ez az értelme. A nap 24 órájában Jézust szolgáljuk.” A Szeretet Misszionáriusai egész szívükből, szabad elhatározással a szegényeket szolgálják, és munkájukért semmi pénzt nem fogadhatnak el.

Gyönyörű, és egyben borzasztóan nehéz út ez. Együtt élni a legszegényebbekkel akkor is, ha sokkal jobb sorunk is lehetne, dolgozni úgy, hogy pénz nem jár érte. Ez soha nem lesz egyszerű, de annál tiszteletreméltóbb, becsülendő, hiszen lemondani a jóról, a kényelemről, a legfinomabb ételekről, a legszebb ruhákról azért, hogy ugyanolyan körülmények között töltsük hasznosan a napjainkat, mint a világ legszegényebb emberei rendkívüli dolog.

A testi, világi javak elé helyezni minden helyzetben a lelkeséget is nehéz. Mert bár Teréz anyja szegény volt, a maga módján mégis az egyik leggazdagabb ember. Láta a szegénységet, a nyomort, de nem tántorodott el, nem adta fel, mert tudta, a földi életnél sokkal hatalmasabb dolgokra kell emelnünk a szemünket. Gandhi egyszer azt mondta, „A legjobb módja, hogy megtaláljuk önmagunkat, az, hogy ha elveszítjük önmagunkat mások szolgálatában.” Úgy látom, Teréz anyja pontosan így élt.

És igazából miért ő a legnagyobb példaképem, miért és miben szeretnék hasonlítani hozzá?

Teréz anyja nem csak egy nő, ő nem csak egy szerzetes nővér. Az ő élete rengeteg ember világnézetét változtatta meg, sokan ismeretlenül is végtelen szeretettel gondolnak rá. Benne minden egyesül, amire vágyok. Istenszerető, nagyon mélyen vallásos, lelkileg gyönyörű nő (mely szerintem fizikális megjelenésére is kiragyogott, de ez csak

VIRÁG MELLÉ, EGYENLŐ ESÉLY!

az én véleményem), aki örömét lelte abban, hogy önzetlenül segít másokon, és nem is akárcikken, hanem olyan embereken, akik tényleg csak a hálájukkal tudtak fizetni ezért. És a pénznél sokkal többet ér, egy kisgyermek mosolya, mikor végre el tud olvasni, le tud írni egy szót, egy meggyógyult beteg ember könnyes pillantása, és a nap végén az a tudat, hogy igen, mindent megtettem, teljesítem azt, amiért a Földre küldtek.

A jövőben, ha minden úgy alakul, ahogy szeretném családom és orvos leszek. Otthon a gyermekeimnek nagyon sokat szeretnék majd mesélni erről a nőről, szeretném, ha megértenék, miért akkora csoda minden szava, minden cselekedete. Úgy szeretném nevelni őket, ahogy engem is neveltek. Abban a tudatban, hogy lehet bármilyen jó életem, vagy bármilyen rossz, élhetem életem legjobb és legrosszabb időszakát, a másoknak való segítségnyújtást soha nem szabad elhanyagolnom, mert mit sem ér, hogy ha nekem van elég étel, tele a hűtőm, ha a kapum előtt olyanok mennek el, akik nem tudják, ehetnek-e még a héten. Orvosi munkám alatt mindig szeretném majd szem előtt tartani, hogy nem azért vagyok ott a kórházban, hogy minél több pénzt keressek, hanem, hogy minél több embernek segítsék. És mindig lebegjen a szemem előtt, hogy ugyanúgy 110%-os erőfeszítéssel küzdjek a jó módú és a mélyszegény páciensért, hogy mindig, minden körülmény között emberségesen, szeretettel forduljak azokhoz, akik kérdezni jönnek hozzám.

Ha mindez megadatik, és így tudok élni, akkor azt hiszem én is tehetek hétköznapi dolgokat nem hétköznapi szeretettel.

Mert nekem ő mutat utat!

Számomra a példakép megnevezés olyan embereket takar, akikre fel lehet nézni-nem feltétlenül tehetségük és szépségük miatt. Olyan dolgokat vittek véghez, ami példaértékű lehet bizonyos emberek számára, inspirációt jelent egyeseknek. Ezen hatása miatt is tartom példaképemnek Michael J. Foxot. Bár ő nem orvos, de szerintem hatalmas dolgot vitt véghez a Parkinson-kóros betegek segítése érdekében, és jelentősen hozzájárult a betegség kutatásához. Ami szintén nagyon fontos, hiszen ha nincs erre megfelelő támogatás, akkor a tudósok, orvosok sem tudnak újabbnál újabb lehetőségeket teremteni számunkra. Színészként öt Primetime Emmy-díjat, négy Golden Globe-díjat és két Screen Actors Guild-díjat tudhat magáénak. 1982 és 1989 a Családi kötelékek című szituációs komédiában szerepelt, majd a Vissza a jövőbe trilógia (1985–1990) tette világhírűvé, melyben a főszereplő Marty McFlyt alakította. Miután 1991-ben Parkinson-kórt diagnosztizáltak nála, az 1990-es évek végére részben visszavonult a színezettől. Ezt követően főként szinkronszerpeket vállalt olyan animációs filmekben, mint a Stuart Little, kisegér (1999) és annak folytatásai. 1996 és 2001 között a Kerge város című vígjátéksorozat szereplőgárdájának tagja volt. A 2000-es és 2010-es években televíziós szereplései voltak a Dokik, a Boston Legal – Jogi játszmák, a Ments meg!, A férjem védelmében, a Félig üres és A kijelölt túlélő című sorozatokban. 2020-ban jelentette be végleges visszavonulását a szerepléstől, romló egészségi állapota miatt. Sajnálom, hogy beteg lett, de egy fontos tény, amiről kevesen tudnak, hogy egy női orvos segített neki végig, akiben feltétel nélkül megbízott. Ő is inkább egy nő kezébe tette az életét, nem egy férfi orvoséba!

Követendő életút!

Nem hiszem, hogy híres emberek lennének a legjobb példaképek. Természetesen köztük is találhatunk nagyon kedveseket, akik alázatosak és kellő mennyiségű karitatív munkát végeznek, semmi rosszat nem tesznek.... De személyesen sajnós nem ismerjük őket, márpedig minden embernek vannak hibái. Ezért úgy gondolom, hogy példaképet választani a környezetünkben a legjobb, mert ezeket az embereket a hibáikkal együtt ismerjük meg, és nem csak annyit látunk, milyen emberségesek, szorgalmas emberek de azt is, hogy olykor ők is összeomlanak, vagy nem tudnak egykönnyen megbirkózni a problémáikkal. Ez attól is függhet, ki hogyan értelmezi a példakép fogalmát. Számomra a példakép egy követendő életutat vetít elénk, viselkedésformát, életstílust. Azért nem hiszem, hogy a híres emberek jó példaképek lennének, mert mint

VIRÁG MELLÉ, EGYENLŐ ESÉLY!

már mondtam, belőlük csak annyit látunk, amennyit a média láttatni enged. Ezek alapján csak fals képet tudunk alkotni róluk.

Nekem, ha választanom kell, akkor a nagynéném a példaképem, aki mikrobiológiai kutatásokat végez jelenleg és egy kisebb kutatócsoport vezetője. Nagyon sokat szenvedett azért, hogy előre tudjon haladni nőként a tudományterületén, jelenleg is rajta kívül csak egy nő dolgozik ebben a csoportban, mindenki más férfi. Nehéz elismerést kivívnia, nehéz tiszteletet szerezni, amikor a férfiak azt hiszik magukról, hogy ők mindent jobban tudnak nálunk. De ő megmutatta, hogy ki a főnök, és sikereit mára már neves tudósok is elismerik, a munkahelyén pedig nemcsak tisztelik, de magas szinten el is ismerik. Ami nagyon jó, de miért is kellett ehhez ennyi évnek és ennyi nehézségnek eltelni?! Mindezek mellett nem hiszem, hogy a példaképek fontos szerepet kellene, hogy játszanának az életünkben. Sokkal fontosabb, hogy megtaláljuk önmagunkat, kiálljunk önmagunkért és a céljainkat kövessük.

Példaképem: June Almeida

June Almeida 1964-ben a londoni St Thomas's Hospital laboratórium munkatársaként felfedezte a koronavírusokat. 1930-ban született Glasgow-ban, buszsofőr lányaként. Csak 16 éves koráig tanult, utána technikusként helyezkedett el egy helyi laboratóriumban. Később férjével Kanadába költözött, itt az Ontariói Rákkutató Intézetben tökéletesítette elektronmikroszkópiai technikáját. Olyan eljárást dolgozott ki, melyben antitestek hozzáadásával tudnak jobb képet alkotni a vírusokról. Eredményei miatt 1964-ben visszacsábították az Egyesült Királyságba, David Tyrell megfázást okozó vírusokat kutató csapatába. A vizsgálatok során a csapat betegek orrváladékából származó mintákat tanulmányozott. Almeida a minták elemzésekor influenzavírusokra emlékeztető, de azoktól több szempontból is eltérő kórokozókat talált. Ezeket utóbb humán koronavírusokként nevezték el a felszínükön látható, napkoronára emlékeztető fehérjetüskékről. Almeida 1965-ös tanulmányát először visszautasították, mert kollégái úgy vélték, hogy képei rossz minőségűek, és influenzavírusokat ábrázolnak. A publikáció, illetve az első koronavírusokról készült felvételek csak két évvel később jelenhettek meg. A '80-as években a HIV vírus kutatásában is tanácsadóként működött közre. Napjainkban a kínai kutatók is az ő technikáját használták a koronavírus leképezéséhez. Számomra ő az a NŐ, akire felnézek, akinek a sikerei inspirálnak!

Példaképem: Rachel Littler Bodley

Ő egy amerikai botanikus, vegyész végzettségű, eszméletlen okos és törtető nő, pont olyan amilyen én lenni szeretnék!

1849-ben a Wesleyan Female College-ban végzett, és ugyanott kapott kiegészítő tanári állást. 1860-ban folytatta tanulmányait, a Polytechnic College of Pennsylvaniánkémia és fizikát, a Woman's Medical College of Pennsylvanián anatómiát és élettant hallgatott. 1862-ben a Cincinnati Female Seminary természettudományi karán megkapta tanárikinevezését. 1865-ben meghívták a Woman's Medical College kémiai és toxikológiai tanszékének vezetésére, ő volt az első nő, aki orvosegyetemen professzori kinevezést kapott. 1874-ben dékánná választották, ezt a pozícióját haláláig betöltötte. Sokat tett azért, hogy felkeltse a lányok érdeklődését a természettudományok iránt. Az ő javaslatára alakult meg az American Chemical Society, melynek hosszú ideig az egyetlen nőtagja volt.

Hatalmas sikerei mellett jó feleség, és családanya volt, aki mindig rendszert tudott tartani az életében és egyensúlyt a munkája és a családja mellett. Remélem nekem is sikerülni fog ezt véghez vinnem.

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA

VIRÁG MELLÉ, EGYENLŐ ESÉLY!

Hargittai Magdolna, mint szerepmódel

Hargittai Magdolna (Pécs, 1945. december 19.–) Széchenyi-díjas magyar kémikus, kutatóprofesszor, egyetemi tanár, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, a University of North Carolina díszdoktora. Férje Hargittai István Széchenyi-díjas magyar kémikus, tudománytörténész, akivel együtt 2011-ben átvehette az Az év ismeretterjesztő tudósa kitüntető címet és vele tulajdonosai lettek a (192155) Hargittai nevű kisbolygónak. Hargittai Magdolna a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem kutatóprofesszora. Szakterülete a molekulaszervezet-kutatás, kimutatta a Renner–Teller-hatást gázfázisú fémhalogenid molekulákban és bebizonyította újabb rendszerekben a Jahn–Teller-hatás jelentkezését, valamint a molekulageometria alakulásában a relativisztikus hatásokat. Munkásságát nemzetközi szinten is elismerik, 2011-ben elnyerte a *IUPAC 2011 Distinguished Woman in Chemistry or Chemical Engineering* kitüntetést, amelyet addig az egész világon csak 23 kémikus kapott meg. Díjai:- 2011. **Az év ismeretterjesztő tudósa 2010.**,- 1996. Széchenyi-díj, -1977. Az Akadémiai Kiadó Nívódíja, -1974. Akadémiai Ifjúsági Díj. Szeretnék olyan sikeres és elismert kémikus, vegyész lenni, mint ő. Nagyon érdekelnek a különféle vizsgálati módszerek, a termékfejlesztések, a mintaoldatkészítések, az analitikai vizsgálati kutatások. Ebben szeretnék, itt, Magyarországon sikeres lenni, és megmutatni, hogy nőként is megállom a helyem ebben a szakmában!

Ebben a helyzetben ki is lehetne más?Az én példaképem Dr. Karikó Katalin!

Karikó Katalin (Szolnok, 1955. január 17.–) az Amerikai Egyesült Államokban élő magyar kutatóbiológus, biokémikus, az mRNA alapú vakcinák technológiájának szabadalmaztatója. A mainzi BioNTech cég alelnöke. 2005-ben Drew Weissmannal együtt kidolgozta a módosított nukleozidokat tartalmazó mRNA terápiai alkalmazások szabadalmát, amely lehetővé tette azt, hogy az mRNA terápia alkalmazható legyen túlzott immunreakciók kiváltása nélkül. Társfeltalálója nyolc, az mRNA-sel kapcsolatos szabadalmaknak, amelyet az USA-ban nem immunogén, nukleoziddal módosított RNA alkalmazására adtak ki. 2006 és 2013 között az RNARx nevű cég társalapítója és vezérigazgatója. Szabadalma alapján készült el a világon elsőként, a 2020-ban klinikailag is bizonyítottan hatásos Pfizer-BioNTech COVID–19-vakcina (Comirnaty vakcina).

Férje Francia Béla, lánya Francia Zsuzsanna, aki Susan Francia néven amerikai színeken kétszeres olimpiai bajnok evezős.

Szolnokon született, Kisújszálláson nőtt fel. Édesapja hentes, édesanyja könyvelő volt. A biológiát Kisújszálláson, az Arany János utcai általános iskolában szerette meg. Nyolcadikos korában megnyerte élővilág tantárgyból a megyei tanulmányi versenyt, az országos versenyen pedig harmadik helyezést ért el. Középiskoláit is Kisújszálláson, a Móricz Zsigmond Gimnáziumban végezte, ahol az iskola által alapított, a biológia területén legkiválóbb diáknak járó Jermy Gusztáv-díjat első alkalommal ő nyerte el. 1973–1978 között a Szegedi Tudományegyetem biológia szakos hallgatója volt, és 1978–1982 között a Szegedi Biológiai Kutatóközpontban folytatta PhD-képzését, és 1983-ban avatták doktorrá. 1975–1978 között népköztársasági ösztöndíjasként végezhetette tanulmányait. 1978-ban az MTA ösztöndíjasaként került a Szegedi Biológiai Kutatóközpontba. Ott kezdett el vírusokkal foglalkozni, és először használt módosított nukleozidot – cordycepint. 1985-ben létszámcsoökkentés miatt elküldték a kutatóközpontból, ekkor döntött úgy, hogy férjével és kislányával külföldön folytatja kutatásait. Először a philadelphiai Temple Egyetemen sikerült állást szereznie, ahol módosított nukleozidokkal foglalkoztak. Három év után otthagyta a labort, és Washingtonba került, ahol interferonokkal dolgozott. Elmondása szerint ott tanulta meg igazán a molekuláris biológiát. 1989-ben tért vissza Philadelphiába, ahol a Pennsylvanai Egyetemen folytatta kutatásait, 2013-ig. A kardiológián kezdett mint molekuláris biológus. Itt kezdhette el az mRNA-kutatást. Első pályázatát 1990-ben azzal utasították vissza, hogy „az mRNA nem való terápia, hiszen azonnal lebomlik”. A kardiológiáról átkerült az idegsebészetre, ahol az orvoskollégának megtetszett az mRNA-terápia ötlete. Kezdetben a szintetikus mRNA erős gyulladásoos reakciókat váltott ki, mivel

VIRÁG MELLÉ, EGYENLŐ ESÉLY!

az immunrendszer betolakodónak tekintette. Azonban ezt a problémát is sikerült megoldani. Később, a sikeres mRNS technológián alapuló Pfizer-BioNTech COVID-19 betegség elleni védőoltások nagy-britanniai indulását követően az egyetem szabadalmaztatta a Karikó-Weissman technikát, ami ma számos Covid-vakcina fejlesztés alapja.

Nekem: Stenger-Kovács-Csilla a szerepmodellem, a példaképem!

Őszintén bevallom, hogy amikor általánosban fogalmazást kellett írni egy példaképünkről, értetlenül ültem a füzet felett. Nem igazán volt úgy senki, akit példaképnek említettem volna az Édesanyámon kívül. Gyerekkorban jellemzően híres embereket, sportolókat, feltalálókat, űrhajósokat, vagy más kiemelkedő munkássággal bíró embereket választunk példaképnek, amely a fejlődés, tanulás iránti vágyunknak a természetes kifejeződése. A példaképeink elkísérnek minket egész életünkben, formálják a személyiségünket, látásmódunkat, világról alkotott képünket. Az évek során elhalványulhatnak, felerősödhetnek bennünk, gyarapodhatnak, de persze ki is cserélődhetnek azok a személyek, akikre valamiért felnézünk, az aktuális igényeinknek megfelelően. Miért olyan fontos, hogy ezek a minták részei legyenek a mindennapi életünknek!

Inspirálnak bennünket: Ha tudjuk, hogy valami másoknak is sikerült, akkor képesek vagyunk elhinni és nyomatékosítani magunkban, hogy mi magunk is képesek vagyunk elérni a vágyainkat, céljainkat. Ez nem csak inspirációként, hanem motivációs forrásként is állandó mozgásban tarthat bennünket. Hiszünk magunkban: Ehhez kapcsolódóan közvetetten megerősítik a saját magunkba vetett hitünket, segítenek észben tartani, hogy bízunk kell a megérzéseinkben, ösztöneinkben, a képességeinkben és abban, hogy a kínálkozó lehetőségeinket optimálisan a javunkra tudjuk fordítani. Nekem most egy rendezvényen történő részvétel során lett valaki a példaképem, mert olyan területtel foglalkozik, olyan területen kutat, mely engem érdekel.

A víz egyre hangsúlyosabb szerepet tölt be az emberiség életében, világ gazdaságpolitikájában. A vízkészletek és a vízgyűjtő területek védelme, fenntartható kezelése elengedhetetlen a civilizáció megőrzéséhez. Mindig szerettem a természetet, a vizes élőhelyeket. Volt alkalmam egy olyan előadást hallgatni a közelmúltban, ahol egy fiatal előadó Stenger-Kovács Csilla érdekes, érthető módon beszélt kutatási területéről, a kovaalgák életéről. A vetített képes reprezentáció a laikus ember számára is élvezetes módon adott bepillantást a vizek sokszínű élővilágába. Magával ragadott személyisége, közvetlensége és ekkor kezdtem el utánajárni, hogy ki is volt ez az előadó és az alábbiakat tudtam meg róla. Stenger-Kovács Csilla 1979-ben született és jelenleg a Pannon Egyetem Mérnöki Kar Környezettudományi Intézetének egyetemi docense a kovaalgák szakértője, különösen a szikes tavakban előforduló kovaalgák és az összetételüket meghatározó környezeti tényezők vizsgálatában vannak elvülhetetlen érdemei, hiszen kutatómunkáját megelőzően ezek szinte teljesen ismeretlennek számítottak. Azóta gyakran nézem a National Geographic műsorait és szeretnék én is ezzel a tudományterülettel még jobban megismerkedni. Eredményei többek között természetvédelmi szakembereknek adnak irányelvet a szikes tavak megfelelő kezeléséhez és védelméhez, valamint a szikes kovaalgafajok klímaváltozásra adott válaszában megértéséhez.

A kutató szerint ráadásul a kovaalgák formagazdagsága akár már az óvodás, a terepi mintavétel és a mikroszkópos vizsgálat pedig az iskolás gyermekek figyelmét is megragadhatja, így módon a tématerület népszerűsítése a jövő szakembereinek kinevelésében is segíthet. A Nők a Tudományban Kiválósági Díjat olyan fiatal kutatónők nyerhették el immár ötödik alkalommal, akik kimagasló tudományos eredményeik mellett részt vállalnak a műszaki és természettudományos pályák népszerűsítésében, és inspiráló példát mutatnak a pályaválasztás előtt álló fiatal lányoknak. A műszaki tudományok kategóriában dr. Stenger-Kovács Csilla munkásságát ismerte el a szakmai bizottság. Nőként népszerűsíti a műszaki tudományok területén a nők tudományos pályájának fontosságát.

NTP-NEER-19-0004

VIRÁG MELLÉ, EGYENLŐ ESÉLY!

Vannak pillanatok az életben, amikor úgy érezzük, megrekedtünk, nem tudjuk, merre tartunk, mi a célunk, mi a helyes döntés. Ilyenkor rengeteg erőt meríthetünk olyan pozitív példákból, amelyek megmutatják a követendő utat. Én rátaláltam.....

EMBERI ERŐFORRÁS
TÁMOGATÁSKEZELŐ

EMBERI ERŐFORRÁSOK
MINISZTERIUMA